

ЛИТЕРАТУРЕН КРИТИКЪ

— така?.. „Намъри“? — разгърна, окървавеното му тѣло се изпнеше въ първъ изрвава да си дрипа и показа космати буйни гърди, „си на зората.“ които струеше топла кръвъ. — „Азъ не се пла отъ смъртъта,“ — стреляй, . . изкреше той — па артина. Ето тукъ! — показа и пъхна пръстъ въ превърже отворената отъ него на лудия рана, дълбоката си рана, — слелъ това се наведе надъщо на стреляй! Сънът наблизава, „ида, ида друже мой!“

„Той“ разгърна покрития трупъ и по цѣлата на мундиря позна че е на противникъ. Повлече се извика: „Сънът наблизава, „ида, ида друже мой!“

Зората обливаше въ чрвенина полето и лека мъгла се разтиляше. Стрелбата се усилваше и заглушаваше радостните викове на лудия, който прегръщаше божизненото тѣло на рохбата си.

Струя кръвъ бликаше отъ гърдите му, а полуго-

“Той“ стоеше нѣмъ, блѣдъ предъ тази зората. Когато колѣничи съ бинтова въ ръка, за

тревъже отворената отъ него на лудия рана, за превърже го бодна въ гърдите. Притисна ръка, и прости: „Сънът наблизава, „ида, ида друже мой!“

Погърси съ очи Лудия и като срещна погледа му извика: „Това е твоето дете“ и показа очите си: „Българче бѣ затворилъ. Въ отговоръ на думигъ му Лу-

мъртавците, обърна погледъ къмъ усмивка погала окопъ и сякашъ каза: „И то е мое дете“ — из-прави се бавно, залитна и падна надъ труповете...

Сълънчевите лжчи погалиха братската могила и тежко отминаха нататъкъ.

— смѣтъта

Ив. Петровъ
(гара К. Баня)

И. С.

ЛУДИЯТЪ И ТОЙ

ИНСТИТУТ 5

Безумци, защо убивате?.. Защо?.. Нали всички сме чада на Христъ! Нали за насъ на кръста Го разпнаха! Покайте се! Ще дойде денъ, ще възкръснатъ мъртавците и всички ще се изправимъ предъ страшния Божий съдъ! Тогава какво ще отговаряте? Покайте се!

Изкривена усмивка прегира по измъженото лице и пънъ покри загорѣлите му устни.

Защо ми взехте детето? Азъ го обичамъ, върнете ми го! Не го крийте! Азъ ще го намъроя!.. Дайте ми го, дайте!..

Кършайки молитвено рѫце, лудия цѣлуна земята и сърдечната ми сърдечна кръвъ е напоснъ!.. Съ кръвъ на хилади деца! Наведе се, грабиши шепа пръсти и я захвърли. Големите му черни очи исиреха. Ту блуждаеха, ту се въртѣха безцело. Широките космати гърди, покрити съ дрили се разтърсиха и адски никотъ се разнесе.

„Въ ареста“! Чу се студена заповѣдъ. „Пакъ ли е избѣгалъ отъ тамъ?..

Хванаха го. „Той“ го поведе съ натъкнатъ ножъ молейки го да не вика, но Лудия рѣжомахаше, караше се нѣкому и повтаряше: „Върнете ми детето, не убивайте!“ Тѣлото му трепереше и огъваше подъ тѣжестта на душевното му помрачение.

„Еие искате да ме убисте? Не се плаша азъ познавамъ смъртъта. Тя се носи вихрено на огнена колесница, мете, помита кждето mine!“ Той показваше съ треперяща рѣка мъстото, кждето смъртъта бѣ извила свътъ кръшно хоре, тамъ кждето и неговия единственъ синъ се понесе въ забрава, съ устремъ въ лудешкия танцъ на смъртъта...

Зазоряваше се Луната надничаше задъ членъ облакъ. Снопъ лжчи огъви редиците скопи. Войници, полулегнали въ тѣхъ, въ боева готовност, се вслушваша въ непрестания споръ на орджията и чакаха знакъ за атака. Една сънка се мърна предъ изпоксаната телена мрежа и се захлута въ мрака.

„Той“ трепна, загледа се въ нея и мусе стори, че тя се навежда надъ студениятъ тѣла, сякашъ ги цѣлува. Човѣкъ ли бѣ това? Или смъртъта е дошла, да се порадва надъ трофея? Може би, съя повикали мъртавците пакъ да я подиграятъ, — помисли „Той“ и тръгна срещу нея. „Даечъ и смѣхъ, сатанински смѣхъ долитгше. „Той“

— „Гнагна: Затаилъ дъхъ, сгъна дългата си пушка,

Лжчи, безгрижно си поигра съ натъкнатъ ножъ на нея и мързеливо отмина нататъкъ. Сънката изплува изъ мрака, очерта се човѣшка фигура. „Неприятелски секретъ“ — помисли „Той“ и се премѣри. „Стой! Стой!.. Грохота на орджията жадно погълна съдбоносните ми думи.. Сънката на мъртавците, бѣгаше... Стой! Ст..“ За седни пътъ извика и натисна спусъка...

Луната крадешкомъ погледна полето. Сребристи лжчи нѣжно погалиха разкривените отъ ужаса лица на мъртавците

Ладешкомъ „Той“ премина през труповете на любими гъвци другари, които отъ два дни спѣха вѣченъ сънъ. Докосвайки се до тѣхъ „Той“ тръпаше, и пътъ обиваше тѣлото му. — „Гъ спяте“, помисли „Той“. Не чуваше вече злобищата пѣсъ на орджията, шума на желѣзните птици, сякашъ ги преспиза. Нима че избѣгна тѣхната сѫдба?!

Съ тази мисъль не забелѣза какъ стигна до кугчина трупове налегали подъ стария разлистенъ джъбъ, тамъ кждето вѣчния сънъ ги заваря. Спреше и се вгледа въ тѣхъ. Две широко отворени очи жадно го гледаха... Сетния мигъ на живота бѣ оставилъ яръкъ отпечатъкъ на това, инѣкъ гладко, винаги засмѣно лице, а сега изкривено, обезобразено. Изица съсирана кръвъ надничаше изъ редицата бисерно бѣли зъби. „Той“ впи уморено погледъ въ угласналите очи на любимия си отъ детинство другаръ, опре рѣка на земята и я отдръпна. Кръвъ полепна по нея, кръзъта на любимъ другаръ, синътъ на лудия баща. „Другъ, — простена той — ще отмъстя за тебе!“ Вдигна рѣка и съ треперящи пръсти натисна студениятъ клепачи, „Спи, спи“ — издума „той“. Следъ тоза пристегна паласките и приведенъ тръгна по диритъ на загубилата се сънка.

При slabата свѣтлина на зората „Той“ виде въ изоставенъ окопъ човѣкъ; колѣничиль надъ трупъ. Смѣхътъ и нѣжните слова се сливаха съ бѣзрабанинътъ огънъ на артилерията. „Той“ насочи пушката си, но нѣщо стисна гърлото му... „Стой“, едва прошепна. Човѣкътъ бавно се изправи, заクリйки трупа. Отправи погледъ къмъ него и каза: „Намѣри детето си... То спи... Тихо! Тихо!

— Лудия, ти всрѣдъ мъртавците?.. — извика „Той“ — Ела, намѣрихъ детето ти... Очите му още гледашъ за тебъ. Търси те, чака те, ела!“

— „Намѣри — изрече лудия и стисна гръденъ си.

— следва горе